

Mártélyi hírek

Mártély Önkormányzatának
ingyenes információs kiadványa

I. évf. 12. szám – 2014. december

Reagál a polgármester

▲ Eltelt egy hónap

Eltelt egy bő hónap a hivatalba lépésem óta, melynek tapasztalatait meg szeretném osztani minden kedves mártélyi lakossal. Köszönöm Önöknek a támogató szavakat, azt a bizalmat, ami nélkül ezt a szolgálatot nem lehetséges szívből végezni. Fontos azzal kezdenem, hogy a településünk helyzetéről átfogó, teljes képet ennyi idő alatt nem sikerült szerezni, de azt már megtapasztaltam, hogy nem tejjel-mézvel folyó Kánaánba érkeztem. Nézzük sorba a legfontosabb területeket és feladatokat, amikkel az első hónapban meg kellett ismerkednem.

Településünk fenntartása és üzemeltetése a mindennapok szerves része, ezért ezzel foglalkoztam legtöbbit. Az itt tapasztaltak alapján hathatós változtatáson ment át a közfoglalkoztatottak munkájának szervezése. A teljes állományt egy fő irányítja, és még egy fő, aki az adminisztráció mellett a munkaellenőrzést is végzi. A mindennapi munkavégzésről elmondható, hogy igyekszünk a napi előrehaladási célokat teljesíteni, így folyamatos a munkavégzés, a hosszabb pihenőidők megszűntek. Köszönöm a munkatársak kiváló hozzáállását és bízom benne, hogy ezt fenn tudjuk tartani a jövőben is. A téli időszakban 7 főt indítottunk új szakmai képzési programokba, akiknek munkájára a jövőben kiemelten számítok. A jövő évre három közmunka programot terveztünk, melyből a legnagyobb létszámot foglalkoztató a mezőgazdasági start munkaprogram lesz 15 fővel. Tervezünk egy, a járdák felújítását célzó program beindítását, melyben 5 fő vehet részt, és tovább kívánjuk fejleszteni az 5 főt foglalkoztató helyi sajátosságokra épülő programot, mellyel megalapozhatjuk a település szociális kisállat tenyésztési projektjét, ami alapja lehet egy vágási pont kialakításának is. A hivatalos ügyek intézéséért két fő dolgozik Mártélyon és még egy fő, aki összekötő szerepet tölt be a közös polgármesteri hivattal. Természetesen a hódmezővásárhelyi polgármesteri hivatal rendelkezésünkre áll a mindennapokban, így szociális-, jogi-, könyvelési-, adó ügyi-, pályázat írói-, település karbantartási munkatársak várják és végzik a Mártélyról érkező feladatokat. Fontos elmondanom, hogy Almási István polgármester úr és Dr. Korsós Ágnes címzetes főjegyző asszony, valamint Dr. Kószó Péter és Hegedűs Zoltán alpolgármester urak minden alkalommal, amikor kéréssel, kérdéssel fordultam hozzájuk, a legnagyobb bizalommal és segítőkészséggel igyekeztek

ügyünkben hathatósan közreműködni. Úgy látom, Hódmezővásárhelyen fontosak a Mártélyiak és minden remény meg van arra, hogy ez a közös hivatali együttműködés településünk számára sikereket és fejlődést hozzon. Az intézményeink működésének megismerése, ezzel együtt a szabályos működés ellenőrzése, valamint a leltározás előkészítése megindult. A Gondozási Központban látott szakmai munka, az ellenőrzéseken gyűjtött tapasztalatok arról beszélnek, hogy munkatársaim pontosan, odaadóan és szorgalmasan végzik munkájukat. Ezen intézményünk fejlesztését kiemelten fontosnak tartom, az idősgondozás jövőjét jó kezekben látom. Az Általános Művelődési Központ a legnagyobb intézményünk, melynek működését folyamatosan figyelem. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az ide tartozó intézményegységek működését részletesen át kell világítani, a kialakított rendszert, mind gazdálkodásában mind munkaszervezésében érdemes lehet átalakítani. Az óvodában és az erdei iskolában tapasztalt konkrét ügyek arról árulkodnak, hogy egyes munkatársaink túlterheltek, közöttük nincs megfelelő együttműködés és hiányzik a vezetői irányítás és ellenőrzés. Az óvodai és iskolai szülői munkaközösségekkel folytatott megbeszéléseket értékelve úgy látom, hogy a mártélyi gyermekekért tenni akaró szülőknek minden segítséget érdemes megadni a munkájukhoz. Olyan ötleteket és kreatív javaslatokat kaptam, melyek segítségével az óvodai és iskolai gyereklétszámok drasztikus csökkenését okozó problémák jó eséllyel megszüntethetők. A tapasztalatok alapján szakmai együttműködést kezdeményezünk a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Hódmezővásárhelyi Tankerületével és a Pál utcai óvodával. A novemberi testületi ülés tapasztalatairól is érdemes néhány szót szólni. A megkapott anyagok közül a költségvetés módosítás és az adórendeletekkel összefüggő döntések váltottak ki vitát. Az előterjesztések és a beszámolók bemutatták a jelenlegi költségvetés nehézségeit és rávilágítottak az önkormányzat gazdálkodása előtt álló kihívásokra. Abban egyet értettünk, hogy a lakosságot adóemeléssel tovább terhelni nem lehet, de a vállalkozások teherbíró képességéről eltérők a vélemények. Sajnos már látható, hogy a 2015. évi bevételeink jelentősen csökkennek, ami azzal jár, hogy segélyekre, vagy a településfejlesztésre kevesebbet tudunk költeni. Annak ellenére, hogy a környékbeli településeken magasabb iparűzési adót (2%) vetnek ki, mint Mártélyon (1,7%), falunkban nem emelkedik a vállalkozások száma, azonban a bevételcsökkenés hathatós ellensúlyozását biztosító iparűzési adó

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

emelésével nem élt a képviselőtestület. Komoly felelősség ezek után a gazdálkodás fenntartása, a kiadások kezelése. Megoldás lehet a vállalkozások és a gazdák bevonása azokba a fejlesztési projektekbe, amelyekhez a szükséges önrészt nem tudja az önkormányzatunk kigazdálkodni, ezért a leg-
rövidebb időn belül vállalkozói- és gazdafórum összehívását szorgalmazom. Bízom a képviselőkben, hogy az adományok és támogatások gyűjtésében hatékonyan részt vesznek, és a vállalkozók, valamint a gazdák segítségével, mert együtt kell működünk Mártély továbbfejlődése érdekében.

Borsos József
polgármester

▲ G14 Mártélyon

Szuper négy napnak néztünk elébe, megérkeztek Mártélyra altenahri testvértelépülésünk fiataljai november 19-én, éjszaka fél 11-kor. Fáradtan, de boldogan, jókedvvel foglalták el Erdei Iskolánk szobáit. Hajnalodott, mire nyugovóra tértünk, annyi mesélni valónk volt. Látogatásuk célja a G14- Grensenlos 2014, azaz a Határtalanul program foly-

tatása, melyben mi is részt vettünk nyáron. Ők Lubminba vittek bennünket, mely feledhetetlen 5 napot jelentett minden mártélyi számára. Ennek a programnak köszönhetően látogattak el hozzánk hatan vendéglátóink közül az altenahriahri ifjúsági iroda munkatársa, Elisabeth kíséretében. Igyekeztünk mi is minél színesebb programot összeállítani számukra, viszonzva a kinn töltött élményekkel teli hetet. Az ideérkezésüket követő napon a késői reggelit (az előző éjszakára való tekintettel) szabad programmal indítottuk. Voltak, akik a szálláson maradtak, beszélgettek, de a kipihentebbek, érdeklődőbbek megnézték az iskolát és a könyvtárat. Ez idő alatt a Berényi Bea által bepanírozott rántott szeleteket Sörös Ircsi kisütötte. Mindenki nevében köszönet a finom falatokért csakúgy, Kispál Ágotának a rizibizijéért. Ebéd után Hódmezővásárhelyre utaztunk, ahol megnéztük a zsinagógát és felmehettünk a városháza tornyába. Mindkét lehetőség igazi élményt jelentett még számunkra is. Aznap se térünk korán nyugovóra. Péntek reggel

a korai kelés ellenére mindenki „frissen és üdén” az óvoda felé vette az irányt. Az ovisok között töltött 1 órától felpörögve indultunk a hosszú túránkra Soma bácsi vezetésével a tanösvényhez. Ebéd után (amit nagyon köszönünk a konyhás lányoknak) Benkő Sanyi bácsi fogatával elmentünk a Polgármesteri Hivatalba Borsos József polgármester úr meghívására. Már vártak bennünket süteménnyel, üdítővel. A polgármester úr rövid tájékoztató után megköszönte, hogy a mártélyi fiataloknak lehetőségük volt csatlakozniuk ebbe a programba, és biztatott bennünket, hogy ápoljuk tovább a kialakult kapcsolatot. Ezután az Erdei Iskolában Rácz Robi vezetésével agyagoztunk, melyet a német fiatalok nagyon élveztek, szorgalmasan alkottak. A kreatív 1 óra után a pálinkafőzdet látogattuk meg. Megkóstolhattuk a helyi párlatokat. A napot egy közös vacsorával zártuk - Anti bácsi féle legendás pörkölttel. Itt csatlakoztak hozzánk a Comenius program Mártélyon tartózkodó felnőttei is. Utolsó előtti nap kis uticsomaggal irány a Szegedi Napfényfürdő! Ezen a szombati estén a fáradt, kimerült, strandoló kis csapatot Lantosné Erzsike néni és Szél Edit látta vendégül vacsorára. Vasárnap délelőtt hosszú búcsúzkodás után elindultak a fiatalok Budapestre Bujdosó Dávid, Somodi Ági, Szeles Ákos kíséretével. Fővárosunk számos nevezetességeit, látnivalóit tekinthették meg hazaindulásuk előtt. Aztán este sok szép élménnyel gazdagodva, reméljük, öt emlékezetes napot maguk mögött tudva hazarepültek német barátaink.

(mártélyiak)

A hivatal december 22-től zárva.

**2014. december 22-23-án, 29-30-31-én
községházán kifüggesztett telefonszámon
ügyeletet tartunk.**

Első munkanap 2015. január 05.

☀ Az adventi várakozás – más

Gyermekkorom óta nem szeretek várakozni. Kifejezetten felesleges időtöltésként élem meg, ha buszra kell várni, vagy ha nagy sor van egy jegypénztárnál. Van az életünkben azonban izgalmas várakozás is. Ilyen reményteli időszak az advent, amikor a keresztények Jézus megszületését, karácsony ünnepét várják. Ennek az ünnepnek az első kézületeit tartottuk meg november 28-án a Faluházban, ahol kicsik és nagyok közösen készítették el az adventi koszorúkat, adventi naptárakat. Az adventi naptáron feltüntettük azokat a tulajdonságokat, amiket fontosnak tartunk, hogy karácsonyig minél többször gyakoroljuk. Ilyen cselekedetek a türelem, a segítőkészség, a barátság, a vidámság, a szeretet, az adakozás és a szorgalom. Ezen a péntek délutánon közel 50 adventi koszorú készült el és közben mindenki átélte, milyen a segítőkészség, az adakozás, a barátság és a türelem. Az ilyen élmény páratlan, gyönyörű. A kézműves délutánon elkezdtük a lelki felkészülést is. Budai Ilona népdalénekes és mesemondó varázslatos énekei és történetei repítettek el minket a székelyföldi karácsonyok hangulatába. Szeretném külön megköszönni a koszorúkészítéshez nyújtott segítségét Somodi Istvánnának, Mohos Pálnának, Csarmaz Idának, Láda Annának és Tatár Bélának. Köszönjük a Faluház munkatársainak is a programhoz nyújtott segítséget.

Pótári Mihály

„Hogy Életük Legyen” Alapítvány az Ifjúságért

☀ Az advent jelképei

A koszorút uraló négy gyertya a karácsonyt megelőző négy hetet jelzi. Vasárnaponként egy-egy több gyertyát kell meggyújtani, s karácsony estéjén az egész fenyőfa fénybe borul. A koszorú örökzöld fenyőágból készült, amely Jézus újra eljövételébe vetett el nem

múló reményünket fejezi ki. Az adventi dísz azért koszorú, mert a kerekesség az örökkévalóság szimbóluma. Nem mindegy az sem, hogy milyen a koszorú díszítésének színvilága. A keresztény tanítás szerint az advent hagyományos színe, a lila a bűnbánat és a megtérés jelképe. A koszorú négy gyertyája közül - a meggyújtás sorrendjében - az első, a második és a harmadik lila, a negyedik a közelgő ünnep örömet szimbolizálva rózsaszín. Létezik egy másik színmagyarázat is, eszerint a gyertyák színe - a meggyújtás sorrendjében - kék, piros, fehér és lila. A gyertyák egy-egy, vasárnaponként érkező angyalt szimbolizálnak. A karácsony előtti negyedik vasárnapon érkezik egy kék köpenybe öltözött angyal, hogy közelebb húzódjon az emberekhez. A következő vasárnap piros palástú angyala már a tiszta szeretetet sugárzó embereket keresi. A harmadik vasárnap fehér angyal jön, kezében

fénysugarat tartva. Megérinti a sugárral azt, akinek tiszta szeretet lakik a szívében. A karácsony előtti utolsó vasárnap egy nagy, lila lepelbe öltözött angyal jelenik meg a mennyboltban, és a béke dalát énekl. E daltól a földben szunnyadó valamennyi mag felébred, így újul meg tavasszal az élet.

Az igazi koszorúra illik fagyöngyöt tűzni és kék szalaggal átkötni. A gyertyák a lélek világosságát és az idő múlását, a fagyöngy a levegőt, a kék szalag a lélek gondjait elmosó vizet jelképezi. Ima értünk, mártélyi emberekért: „Add meg minden embernek, Urunk a belülről látás adományát! Karácsonyi Kisdéd, ezt a különleges, másfajta látást kérjük, hogy ne ítélkezzünk, hanem szeressünk, hogy a rakoncátlan gyermekben meglássuk a szeretetre-éhest, a sorsa ellen tüntetőt, a szemtelen fiatalban az önmagát keresőt, a kiforratlant, a dacoló felnőttben, aki környezetén torolja meg elhibázott életét, balfogásait azt, aki megszólításra vár, kapaszkodót keres, a tétovázóban, bizonytalankodóban, azt, aki dicséretre, megerősítésre vár, a hibát hibára halmozóban azt, akit Isten még formál nagy türelemmel, a csendesén túróban, zokszó nélkül szenvedőben, azt, aki társa lett Jézusának a világ „üdvözítésében”, a tüsténkedőben, minden jóra készben pedig azt, aki megtapasztalta már: nem kell félni szétosztani magunkat, mert mindig többet kapunk, mint amit adhatunk” Ámen. Hiszem, hogy imám meghallgatásra talál ebben az adventi időben, és a 3. vasárnap fehér angyala megérinti sugarával mindannyiunk szívét.

Tatárné Kapus Éva

♣ Székely lakodalmas – nálunk

Nagy örömmel és izgalommal vártuk az eseményt, mivel ilyet még nem szerveztünk Mártélyon. A Nyáradremetéről érkező vendégek már csütörtökön megérkeztek, pénteken reggel megkezdődtek az előkészületek, sűrögtek-forogtak, sütittek-főztek, voltak, akik közben dalra is fakadtak. A Faluház nagyterme is lassan díszbe öltözött és estére már mindenki díszes népviseletben várta a lakodalom kezdetét. A lakodalom „meghívott” mártélyi vendégköre először az Erdei iskolában azt láthatta, hogyan történik Székelyföldön a vőlegény kikérés, majd a Rákóczi utcában azt, ahogyan kikérik a menyasszonyt. Mindeközben, ahogyan az dukál, jóféle pálinkákkal, apró sütittekkel – például pánkóval, csuda finom mini fánkkal - kínálták a kíváncsiskodókat is. Mindeközben muzsikált a Remetei zenekar.

A Faluház előtt aztán az ifjú pár örök hűséget esküdött. E meghatározó jelenet után kezdődhetett a lakodalom. Az első táncot a díszbe öltözött Nyárad-mentiek ropták, ízelítőt adva a még mindig elevenen élő népi tánckultúrájukból, de hamarost a násznép is táncra perdült. Eközben a szorgos felszolgálók sorban hozták a finomabbnál-finomabb ételeket. A hangulat remek volt, a zene változatos. Játékos feladatok is voltak, amelyeket vagy a násznagyoknak, vagy az új párnak kellett megoldania. Ilyen volt a násznagyok talicskázása, a vőlegény szoknya alá bújása vagy a csizma ugyancsak

pikáns lehúzása. Gyönyörűen énekelt a menyasszony, duplázni is kellett. Volt ajándékozás is, amelynek bevételét a házaspár felajánlotta az Alapítványnak a cél érdekében: jövő nyáron a nyáradremetei fiatalok ellátogathassanak hozzánk.

*

Jó érzéssel töltött el, hogy minden vendég arcán az elégedettséget láttam. Megérte a szervezésre fordított idő és munka, hiszen mindenki új élményekkel gazdagodva térhetett haza hajnalta. Köszönjük mindazoknak, akik megjelenésükkel támogatták a rendezvényt, és azoknak, akik dolgoztak a program előkészítésén, megrendezésén és adományukkal támogatták a mártélyi Székely lakodalmast.

Lantos Adrienn

♣ Irodalmi órák Fenyvesi Félix Lajossal

A Civil Házban november 6-án délután régi kedves ismerőst köszönthettünk, az „Add a kezed” Mozgássérült Egyesület vendégeként: Fenyvesi Félix Lajos költőt, mai is aktív újságírót. A már régóta Budapesten élő, hódmezővásárhelyi születésű irodalmár szívesen látogat haza, és Mártélyhoz fiatalkorának megannyi élménye köti. Ezekről, és az 1956-os októberi forradalomhoz kapcsolódó emlékeiről beszélt. A tea és a zsíros kenyér mellett néhány költeményét is felolvastva fűszerezte a délutánt. Versei minden generációhoz szólnak, eddig két gyermekverses kötete jelent meg. Az estébe nyúló találkozás hangulatos beszélgetéssel ért véget. Másnap a Faluházban a 3-4-5-dik osztályos gyerekekkel találkozott rendhagyó irodalomórán. Itt természetesen a gyermekverseiről beszélt, közülük is kiemelve a képverseket. A gyerekeknek legjobban a hóemberről írt költeménye tetszett. Egy rögtönzött játék során néhány társasjátékot is kiosztott a bátor versmondó és éneklő gyerekek között. Több kicsi olvasó érdeklődött, hogy hogyan készülnek a versek, hogyan dönti el, hogy miről ír. A vidáman töltött 45 perc nagyon gyorsan elrepült!

Horváth Tibor

🌿 Japánok a székely lakodalomban

Ahogy ez egy kis közösségben lenni szokott, a hírek gyorsan szállnak, nem történt ez másként a nyárádrmeteik iskolások utazatására szervezett jótékonyági bálon, a Székely lakodalomban sem. Az asztalok között szájról szájra járt a hír, hogy két japán főiskolás csak azért hosszabbította meg magyarországi tartózkodását két héttel, hogy tanúik legyenek a Mártélyon megrendezett rendhagyó mulatságnak. Utánajártunk, hogy valóban igaz-e a hír, hogy a két hölgy ezen – számunkra – jeles esemény miatt hosszabbította meg turistaútját. A beszélgetésben és a körülmények feltárásában segítségünkre volt Petróczi Zsóka, a hölgyek szegedi vendéglátója, aki elmondta, jó szándékú, kedves túlzásba estek a Székely lakodalom vendégei. Ugyanis a két hölgy, Yoko és Jinko már igencsak túl van a főiskolán és akkor éppen negyedik napja tartózkodtak Magyarországon, amelyet további 3 nap után – a terveknek megfelelően – elhagyni szándékoztak. Ám jött a programajánlat! A kérdésre, hogy mennyire tetszik nekik Budapest és Szeged, azt válaszolták, hogy gyönyörű, a Parlament este a Citadelláról nézve úgy érzi az ember mintha a folyón úszna. Szegedről azt mondták, kellemes, nyugodt város. Ekkor kénytelen voltam őket felvilágosítani, hogy megyeszékhelyünk a harmadik legnagyobb város Magyarországon. Nos, a hölgyek ezen jót

kacarasztak, de ezen nincs is mit csodálkozni, hiszen a 12 milliós Tokióban élnek. Erdélyről ezelőtt legfőljebb Drakula jutott eszükbe, ezért is örültek a kiváltságos élményeknek, a mártélyi programnak. „Ha az ember sok országban járt, sokat utazik, egyre inkább nyitott lesz, és egyre kíváncsibb más nemzetek kultúrájára és megpróbálja a lehetőségeket minél jobban kihasználni arra, hogy a látogatása alatt a lehető legteljesebb képet kapja az ott élő emberek életéről, mindennapjairól, hagyományairól.” – tolmácsolta a hölgyek vendéglátója, a szegedi Zsóka. Yoko-nak és Jinko-nak nagyon tetszetek a nyárádrmeteik népviseletek és beálltak a sorba, így két japán „vagonnal” gazdagították az addig is multikulturális vonatot, ami most éppen a kanizsai állomás helyett Nyárádrmete és Mártély között ingázott. Nos, így esett, hogy Mártélyon a Székely lakodalomban két japán hölgy is szórakozott felhőtlenül és reméljük, hogy messzi országukba hírét viszik a mi példamutató testvér-települési kapcsolatunknak, no és szép falunknak is. Senki se lepődjön meg tehát, ha jövőre egy busznyi, lelkes japán turista – az elhagyhatatlan halászkalapban és nyakban lógó fényképezőgéppel – a székely lakodalmas sereget keresi kis falunkban. Ha azt nem is találja, lát majd mást. Mi mindenesetre várjuk őket. Őket és minden turistát!

Somodi Ágnes

🌿 Az üzenet

Ijedten ugrok föl a sikoltozó, folyamatosan szóló csengő hangjára, kirántom az ajtót, és rám esik Dumbóka, a közelben lakó, dundi termetű, gyönyörűséges, igen cserfes kislány. Kiáltja: -Gyeregyorsanmegjöttaló!

- Mi történt? Lassabban mondd!
- Gye-re gyor-san meg-jött a ló!
- Ja! Az más... Hogy-hogy a ló? Honnan jött, minek jött?
- Mondom, hogy a ló, te buta! Siessünk, nehogy elmenjen!

Igyekszem hát Dumbóka után, már az utcán loholunk az enyhe decemberi időben, majd a garázssor egyik foghíjas telkénél megállunk. Tényleg ott egy ló.

- Látod? – ordít diadalmasan a kicsi lány, közelebb rángat a jószághoz, amely körül néhány apró srác biztatja egymást bátorságra. Egyikük kiflit nyújt felé messziről, egy másik fűcsomóval közelít. Lassan, lassan. Feszültség.

- Vizeeet! – bömböli hirtelen mellettem a kislány oly éles hangon, mint a cséplőgép sípja, amikor az etetőnek jelzi: „Aggy bele!”

Mindenki összerezzen, a fűcsomó a földre hull, a kistermetű ló is fölemeli – nehézkesen – nagy fejét és bánatosan néz. Ez a szegény állat nem sokat ehet, zabot még nem igen látott. Bordáit meg lehet számolni, csontjai hegyesek, majd kibökik a bőrét, itt-ott hullik a szőre, kidagadt eres lábai remegnek. Ne szépiítsuk: girhes kis gebe, tán meghalni vánszorgott ide.

- Csudaszép paripa, ugye? – így a kislány.
- Hát... eléggé sovány, a szőre meg...

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

- A szőre aranyos! Brühühühü, igenis aranyos, tudd meg! Brü-brühü...

- Jó, jó, ne bógj! Aranyos. Ott enné meg a...

- Igenis az! Csak te nem látod, mert felnőtt vagy. Anyu is mondta, hogy te mindenre nemet mondasz és rögtön mérges vagy, mert már öreg vagy, azért!

- Én meg üzenem az anyukádnak, hogy a...

- Na ugye! Most is mérges vagy! Be, be, márges vagy, mérges, beee...

Közben az egyik kisfiú játékvödörben vizet hoz, a ló úgy tesz, mintha inna belőle. A közeli patakon túl laknak kucpecféle népek, némelyik fuvaroz is, a házikók előtti gyepen legelészgetnek lovacskák, kerülgetve a rossz lavórokat, kályhacsöveket, egyebeket. Onnan tévedhetett ide ez a ló.

- Nagyon messziről jött, elfáradt, azért issza a sok vizet – így a kislány, majd megelégnül. – Eszembe jutott! Lehet, hogy üzenetet hozott...

- Üzenetet? Kitől? Kinek?

- Messziről. Nekünk. Te vagy az öreg, neked kell tudnod! Na, mi az üzenet?

A ló szerencsére mocorogni kezd, kicurokcol a garázsok közül, nehézkes léptekkel csoszogva-csoszogva, nagyokat bólogatva indul az utcán. Klip-klop. Klipi-klopi. Csak össze ne essen még itt, a nagy panelház előtt.

- Milyen büszkén lépdel – lelkesedik Dumbóka, majd keményen kérdi – Átadta az üzenetet? Átvetted?

Kezd fölmenni a pumpa, de nem mutathatom, mert még bőbómasinává változik a gyermek, inkább hümmögök valamit. A ló közben eléri a hosszú ház végét, ahol az út elkanyarodik, így tovább már nem láthatjuk. Akkor már mehetünk is haza. De a kislány fölemeli az ujját, hallgatózik.

- Nem hallik a patkó. A klipi-klopi nem hallik!

- Így van. A háztól nem halljuk – mondom.

- Nem azért! – szól kipirulva. Hanem azért, mert fölemelkedett. Mert táltos ló! Szaladjunk!

Kézenfogva galoppozunk a ház végéhez, attól tartok, a kanyar után ott lesz a lovacska összerogyva, nézem az utat... talán a bokrok mögött...

- Fölfelé nézz – mondja szokatlanul halkán a kicsi lány, mintha karácsonyi csengő szólalna meg, közben apró, meleg kezével megszorítja az enyémet. Fölnézek. És... gyökeret ver a lábam, tátva marad a szám. Előttünk a sivar tér, fönt pedig repül egy ló. Ami persze lehetetlen. Mégis ott repül. Gyönyörű, büszke tartású paripa, meg-megrázza dús, sátoros sörényét, izmai feszülnek az erőtől, szőre fénylő arany. Pontosan olyan, amilyennek Dumbóka rögtön is látta. Ő most csillogó szemmel nézi, nevet. Megszólal: - Látod az aranypatkójából kiröppenő fényes csillagot? Az az üzenet... Itt van.

A csillag... Hát persze. Ezt hozta messziről, mindnyájunknak. És, hogy láthassuk, fölfelé kell néznünk. Fölfelé.

(priska)

Luca széke, fényessége

„Szent Lucának híres napja, a napot rövidre szabja” – jegezték meg dédanyáink Szent Luca ünnepén (dec. 13.). A szemfájósok, a vakok védőszentjéhez buzgón imádkoztak a varrónők, és mindazok, akik tüvel dolgoztak. Az ókeresztény Luca nevében is hordozza a világosságot; a latin lux jelentése fény, fényesség. Mivel hajdan gonoszjárónak hitték Luca napját, védekeztek a boszorkányok rontása ellen. Némelyek keresztet rajzoltak az ólak ajtajára fokhagymával, és azt mondogatták: „Luca, Luca, távol légy!” Mások megfokhagymázták az állatok fejét, hogy a macska képében járó boszorkány nyomait fölszedhessék. Nem adtak ki semmit a házból, nehogy a boszorkány kezébe kerülve bajt hozzon a bent élőkre.

A boszorkányok felismerésére szolgált a Luca-szék, amelyet karácsonyig kellett elkészíteni. Innen ered a mondás: „Lassan készül, mint a Luca széke.” A meghatározott számú és fajtájú fából összerakott széket - szöveget nem volt szabad belevetni, az éket általában bükkfából faragták - az éjféli misére, vagy a keresztútra vitték karácsonykor. A régi öregek szerint csakis a Luca-székre állva lehet meglátni a boszorkányokat. Házasságvarázsló nap is volt Lucáé. A lányok szemétdombra állva hallgatóztak, és amerről kutyaugatást, kakaskukorékolást hallottak, abból az irányból várták a jövendőbelijüket. A kíváncsi lányok kedvenc időtöltése volt férfinévvel írni Luca-cédulákra, és közülük egyet-egyed tűzbe vetni. Hittek benne, hogy amelyik karácsonyra marad, azon lesz a párjuk neve. Ekkor tették vízbe a Luca-gallyakat is.

A fiúk „kotyolni” jártak Luca hajnalán: szalmát vagy fadarabot vittek magukkal, és arra térdelve mondták el köszöntőjüket, amivel „megvarázsták” a tyúkokat, hogy egész évben jól tojjanak. A háziasszony búzát, kukoricát szórt a gyerekekre, és megajándékozta őket a mondókaért. A lányok-asszonyok nem fonhattak, varrhattak, süthettek Lucakor, ám ajánlatos volt tollat fosztani, babot fejteni, hogy a tyúkok könnyen tojjanak. Sokan napjainkban is az ünnepen kezdik hajtatni a karácsonyi asztalt, templomi oltárt díszítő Luca-búzával.

p---a

Ping-pong emlékverseny

Szeretettel várunk minden pingpongozni szerető mártélyit **december 27-én, szombaton** a Faluházban rendezett

Szabó Csaba Emlékversenyre.

Nevezni a helyszínen reggel 9 óráig lehet.

Gyerekeknek ingyenes,

felnőtteknek 300 Ft-ba kerül a nevezés.

„Hogy Életük Legyen”
Alapítvány az Ifjúságért

🌿 Baba-mama börze

November 29-én volt az első mártélyi baba-mama börze a Faluházban. Húsz asztalt biztosítottunk az eladók számára: lehetett vásárolni játékokat, gyerek- és felnőtt ruhákat... Az érdeklődőket nem csak az eladó ruhák és játékok várták, még a Mikulás is járt nálunk, a gyermekek nagy öröme ajándékokat is hozott. A gyerekek, amíg az anyukájuk vásárolt vagy éppen árult, nem csak a Mikulással játszhattak, hanem több mindennel elfoglalhatták magukat. Volt „minimozi”, ahol a gyerekek, mint az igazi moziban, beülhettek és nézhettek egy vetített mesét. A baba kuckóban pedig rajzolhattak, bábozhattak az óvó nénivel. Sajnos az időjárás nem kedvezett nekünk, így a zuhogó esőben kevesen jöttek el vásárolni, de az ott lévők közül mindenki talált valamit, ami a kedvére való volt, mindenki jó kedvűen tért haza. Ezúton szeretném megköszönni a sok segítséget Horváth Tibornak, Lugosiné Bánfi Máriaának, Szűcs Imréné Erzsikének, Csatlós Pálné Erzsikének és Aradiné Évának. Előre láthatólag tavasszal lesz a következő baba-mama börze a faluban.

Csatlós Renáta védőnő

🌿 Mégsem méreg a „fehér méreg”?

Az utóbbi évtizedekben fehér méregként emlegetik a sót és azt ajánlják az egészségőrzők, hogy minél kevesebbet fogyassunk belőle. Ám megjelennek kontra vélemények is. Egy ilyen adunk most közzé.

„Úgy szeretlek édesapám, mint az emberek a sót.” A magyar meséknek mindig komoly tanulságuk van!

A kecske szereti nyalogatni a sót, ha teheti, megkeresi...

A marhák egészségéhez „marhasót” adnak a jó gazdák a takarmányhoz. Ugye nem gondoljuk, ha az állatoknak szükségük van a sóra, akkor az ember képes nélküle egészségesen élni? A királyok régen ügyeltek rá, hogy az országban, ha csak lehet, legyen egy sóbánya. Ha nem volt, akkor az országnak ügyesen kellett lavíroznia, hogy mindig meg legyen a szükséges mennyiség.

Nagyon nehéz több évtizednyi agresszív agymosást helyretenni. Nem mennék bele összeesküvés elméletekbe, de sok mindent megmagyaráz, ha a dolgok mögé látunk. A krónikus sóhiány először a vesét teszi tönkre fájdalommentesen. Utána jön a szív és érrendszer, majd a többi szerv, leggyakrabban a II. típusú cukorbetegség. A szervezet igyekszik tolerálni egy ideig, ha mi rosszul bánunk vele. Ide sorolom a sok műtételt a rengeteg adalékanyaggal, kivont, liofilizált, módosított stb. alkotóelemmel, amivel szervezetünk évezredek alatt nem találkozott, így idegenként, ellenségként, feldolgozhatatlanként kezeli. De a só elengedhetetlen az egészséges élethez és nem adjuk meg neki kellő mennyiségben. A legfrissebb kutatások is bizonyítják, hogy nem lehet annyira sok sót enni, hogy ez okozzon problémát pl. magas vérnyomást. Ez egy téveszme. Sajnos nagyon sok orvos sem néz utána a kutatásoknak, csak elfogadja, amit sulykolnak.

Ha elővenné az egyetemi tankönyveit, megtalálná benne, hogy ideális esetben a szervezetben a NaCl (só) és a KCl (kálium) aránya 30:1-hez kell legyen. Intelligens szervezetünk a végsőkig védi az életet, ezért szinte a halál pillanatáig igyekszik a vérben fenntartani ezt az arányt. Nem véletlen, hogy a Ringer oldat is ezt tartalmazza, illetve - ha jók az értesüléseim - a legutóbbi időkg, mert 1-2 éve megváltoztatták az arányt.

Ideális esetben a szervezetben 142 mol/l kell legyen a NaCl, azaz a nátriumklorid (só) mennyisége. A legtöbb magyar ember ezzel sajnos nem „büszkélkedhet”. „Áldásos” következménye a hibás reklámnak. Pedig ha egy egészséges embert, főként kisgyereket megfigyelsz, akit engednek a szülei úgy étkezni, ahogy ő kívánja, még a paradicsomot is megsózta. Miért is? Ja, hogy a paradicsomban magas a kálium szint és így helyreáll az egyensúly? Ki gondol közülünk erre? Nagyszüleink egyszerűen tudták, hogy ezt vagy azt így kell enni pl. a paradicsomot sózni kell, a görögdinnyét zsíros kenyérral kell enni (a vitaminok egy része zsírban oldódik), a szalonnát hagymával kell enni (a hagyma rendben tartja a koleszterin szintet) stb. Nem tudták ők ennek tudományos magyarázatát, csak megszokták gyermekkorban, hogy mit mivel helyes együtt enni. Éltek is 90 feletti életkort és legtöbbször „ágyban párnák közt” végelgyengülésben haltak meg. Hol vagyunk mi ettől, 50-60 évesekkel vannak tele a rendelők. Ki gondol rá, hogy hol rontották el, hol az alaphiba? Ma már így adjuk tovább, beteggé téve gyermekeinket, unokáinkat. Egy magyar kórboncnok orvostól nemrégiben azt olvastam, hogy „amikor kezdtem a pályámat, alig találtam olyan embert, akinek a veséje beteg lett volna, manapság alig találok egészségeset...”. Ez teljesen egybevág azzal, hogy a 60-70-es években kezdtek el a hadjáratot a só ellen. Manapság tiszta sóhoz is nehéz hozzájutni. Szinte mind egyikben van valamilyen káliumszármazék. S ez gyakran elképesztő mennyiséget tesz ki, pl. a Horváth Rozi féle só 30 százaléka kálium. Tessék visszanézni, mit írtam, mi a helyes arány a szervezetben? 30:1 az NaCl és a KCl. Így aztán nem csoda, hogy ennyire beteg a magyar ember. Persze még sok oka van, de bizony a sóhiánynak előkelő a szerepe. Egy angol orvos utána eredt a hirtelen szívhaláloknak, melyek első sorban sportolók között voltak gyakoriak. Azt találta, hogy minden esetben felborult a szervezetben a NaCl:KCl arány. Ezek a sportolók (fiatal felnőttek) zömében vega étrendet követtek, sok szóját ettek, amiben nagyon magas a kálium aránya. A sót pedig tiltotta a neveltetésük.

Lévay Györgyi

Adventi Nyitott Kapuk

Hagyományt teremteni kívánó szándékkal ismét megnyitják kapuikat a Rákóczi utca lakosok az érdeklődők számára.

Számos kapu lesz kitarva a két napos hétfői rendezvényen, ahol is a házak udvarán színes programokkal, kézműves termékekkel, lélekmelegítővel és étellel-itallal várják a házigazdák és a helyi hobbi-iparosok a látogatókat.

A tavaszi nagy sikerű rendezvény után az utcabeliek remélik, hogy a karácsony előtti forgatagnak is nagy sikere lesz és számos mártélyit és környékbelit köszönhetnek az utca-fesztiválon.

*„Kései szán fut, porzik a friss hó,
Jégrögös úton villog a patkó.
Cinke szeméről foszlik az álom,
Csenget egy csengő: Itt a karácsony.”*

2014. novemberi IKSZT és Faluház programok

Rendszeres SZOLGÁLTATÁSOK: – Családsegítő szolgálat (minden páros héten, szerdán 8.00-9.30), Falugazdász fogadóóra (minden páros héten kedden 8.00-9.00), Szemétszállító ügyfélfogadás (a hónap utolsó csütörtöki napján 8.00-15.00)

KLUBOK – Ifjúsági klub (minden második pénteken 15.00-17.00), Baba-mama klub (minden csütörtökön 9.00-11.00), Nagyi Net-klub (minden hétfőn 13.00-15.00)

FIGYELEM! A Karácsonyi ünnepek miatt a fenti szolgáltatások és klubok időpontja változhat!

Ezeket túl, az alábbi rendezvényekre várjuk novemberben az érdeklődőket és érintetteket:

- 11-én csütörtökön 15 órakor Télen is egészségesen! – kóstolóval egybekötött előadás
- 13-án szombaton Rosmarin évszáró
- 16-án kedden 15 órakor Tankör
- 18-án csütörtökön 8-15 óráig Szemétszállító ügyfélfogadás
- 20-án szombaton 15 órától Falukarácsony
- 27-én szombaton Ping-pong verseny

Boldog Újévet Kívánunk mindenkinek!

Az Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér és Faluház munkatársai

Anyakönyvi hírek

Született:

Hajdú-Benkő Nóra
(Hajdú-Benkő Zoltán és Hajdú-Benkő Lilian)
Vígh Botond Róbert (Vígh Róbert Ferenc és Farkas Anita)
Rácz Gergő (Rácz Róbert és Rácz Anett)
Szűcs Abigél (Szűcs Zoltán és Nagy Beáta)
Bácsván Viktor Tamás (Bácsván József és Rostás Titanilla)

Házasságot kötött:

Berényi Beáta és Szabó Zsolt Dénes
(Mártély, Alkotmány u.)

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként 11-kor várja a híveket községünk templomába. Minden kedden délelőtt 9 órától várjuk az Istennel beszélgetni vágyókat a templomba, kötetlen együtt imádkozásra, közbenjáró imára.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházban, melyre várják a gyülekezet tagjait.

Az Idősek Klubja programja 2014. december hónapban

- 10-én Térítési díj befizetés pénztári órákban
- 11-én Névnapozás Erzsébet, Katalin, Ferenc 10:00 órától.
- 16-án Fehérneművásár 9:00 órától
- 18-án Karácsonyi Ünnepségek, iskolások műsora 10:00 órától
- 30-án 12 órától Szilveszteri mulatság, évbúcsúztatás

Állandó programok: a gyógyszer-igényét mindenki 7 órára hozza Hétfőn reggeli előtti vércukor-, vérnyomás mérés 7-8 között. Minden kedden 10 órától időstorna, mindenkit várunk.

Kedden, Szerdán beszélgetős, kártyázós délelőtt, Csütörtök közösségi rendezvény: előadás, névnap, születésnap, évforduló H, Sze, P, napokon a tejet, **reggel 7-8 között** szíveskedjenek elvinni. Minden hónap utolsó keddjén mártélyi temetőjárat a tanyagondnok közreműködésével. Indulás 13.00. Az igényeket 2 munkanappal korábban jelezni szíveskedjenek a klubban.

Minden héten hétfőn nyitott élő próba 14:00 órakor, Az Idősek Klubja Népdalköre tolmácsolásában, hallgatóságot szeretettel várjuk. Nem kötelező jelleggel, de be is lehet kapcsolódni!

MGKP Intézményvezető
06-62/228-038

Közérdekű telefonszámok

Mentő:	474-374	Közp. szám: 104
Tűzoltóság Hmvhely:	242-233	Közp. szám: 105
Rendőrség Hmvhely:	535-960	Közp. szám: 107
Körzeti megbízott: Szín Dániel:		
Szolgálati időben:		(20) 209-5336
Szolgálati időn kívül:		112
Polgárőrség:		228-043
Polgármesteri Hivatal:		528-062
Iskola:		528-060
Óvoda:		228-035
Idősek Klubja:		228-038
Any- és Csecsemővédő Intézet:		228-450
Posta:		528-010
Kórház-rendelőintézet Hmvhely:		532-222
Orvosi rendelő – Mártély:		228-020
Orvosi ügyelet – Hódmezővásárhely:		474-374
Munkanapokon este 16 órától másnap reggel 7 óráig, hétvégenként és munkaszüneti napokon folyamatos.		

Impresszum

Mártélyi hírek ♦ Mártély Önkormányzatának ingyenes információs kiadványa. Megjelenik havonta.

ISSN 2064-4817 (Nyomtatott), ISSN 2064-5511 (Online) ♦ Kiadja: Mártély Község Önkormányzata. Felelős kiadó: Borsos József polgármester. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Híryanagokat, közleményeket, civilszervezeti anyagokat összegyűjti a Mártélyi ÁMK Faluháza. 6636 Mártély, Fő u. 49. ♦ E-mail: martely.konyvtar@gmail.com
Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda – Hódmezővásárhely, Ferenc u. 18-20.